

Проект LIFE Safe Grid for Burgas

EVN България
Българско дружество за защита на птиците

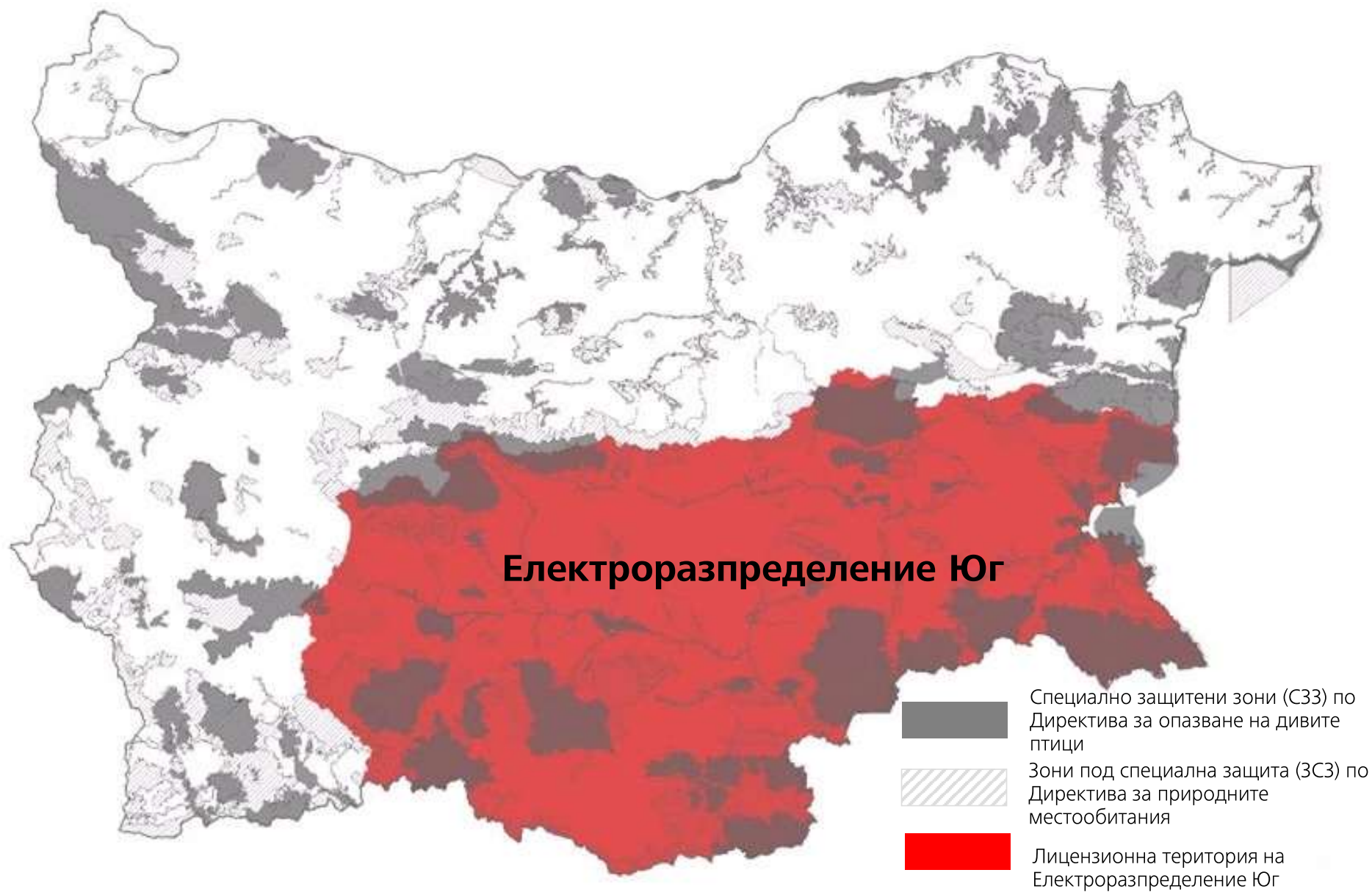
7 Юли 2022 г.

Проект "LIFE20 NAT/BG/001234 LIFE Safe Grid for Burgas" се финансира от програма LIFE на ЕК

**Партньорство между Електроразпределение Юг
ЕАД и
Българско дружество за защита на птиците**

Меморандум за сътрудничество 2011 г.

- Цел: опазване на защитени видове птици в Югоизточна България

Проект „Save the Raptors“ 2009 – 2013 г.

- Цел: опазване на царския орел и ловния сокол
- Обезопасени над 590 електрически стълба

Проект „Живот за Бургаските езера“ 2010 – 2013 г.

- Монтирани 60 изолации и 760 светлоотразители (дивертори) по въздушни проводници - за първи път в България

Царски орел, снимка: Andras Kovacs, RaptorImages

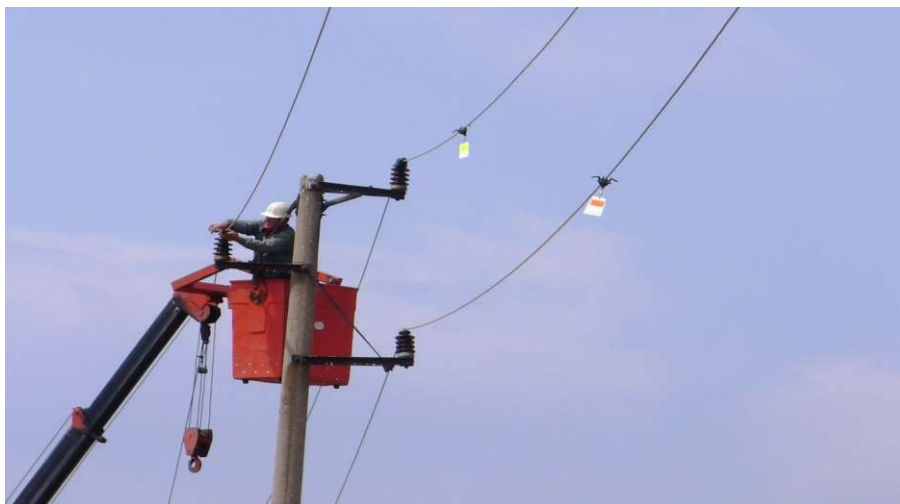
Опасности

- Въздушни електропроводи средно напрежение се използват от птици за кацане и почивка
- При размах на крилете птиците могат да докоснат едновременно проводник под напрежение и заземена част от стълба

Концепция на EVN България за мрежа средно напрежение (20 kV):

- При изграждане на нова мрежа се проектират подземни кабелни линии (кабелиране)
- В специални случаи при подмяна на въздушни линии се използват изолирани проводници

Широк набор от средства за защита на птици

Монтаж на светлоотразителни дивертори

Монтирани защитни изолации

Защитни решетки

Изградена ПАС система (изолирани проводници)

Проект „Живот за царския орел“ (LIFE for Safe Grid)

ЖИВОТ ЗА
ЦАРСКИЯ ОРЕЛ

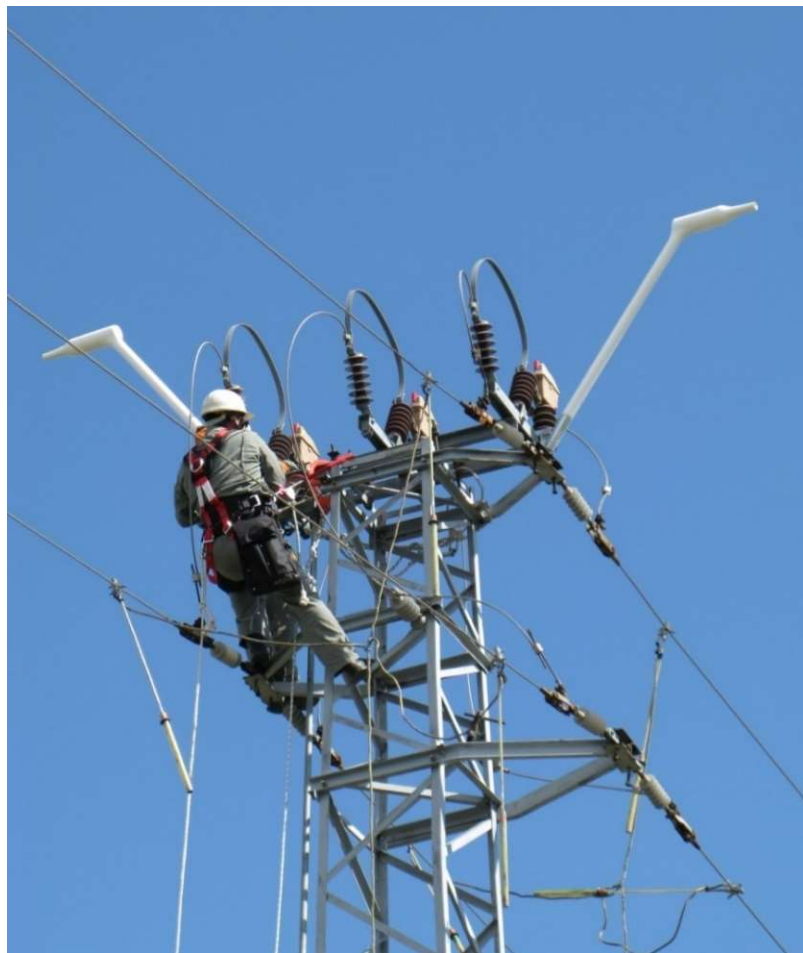
Първият проект в България, по който програма LIFE финансира инфраструктурна компания

- Бенефициент: ЕР Юг
- Партньор: БДЗП
- Цел: намаляване на смъртните случаи при царския орел, причинявани от контакт с електропроводи
- Продължителност: 2013 – 2018 г.
- В районите на Сакар и Западна Странджа (8 защитени зони Натура 2000)
- Обща стойност: 3 984 559 евро
 - Финансиране от ЕС: 1 399 113 евро
 - Финансиране от ЕР ЮГ: 2 575 496 евро

Проект LIFE for Safe Grid

Извършени дейности

Монтаж на „качалки“ за птици, Харманли, 2015 г.

- 43 км. са положените подземни кабели - заменят близо 70 км въздушни електропроводи
- 42 km въздушни електропроводи, които представляват 126 km проводници, са подменени с изцяло изолирани – т. нар. ПАС система
- 2 340 електрически стълба са обезопасени със защитни изолации
- 16 нови трафопоста и 1 нова възлова станция
- За първи път в България, ЕР Юг прилага комплексни мерки за обезопасяване на стълбове

Проект LIFE for Safe Grid

Изградени специализирани съоръжения

Пасарелка за преминаване на подземни кабелни линии над река

Преход на подземни кабелни линии

Положителни резултати – увеличение на популацията

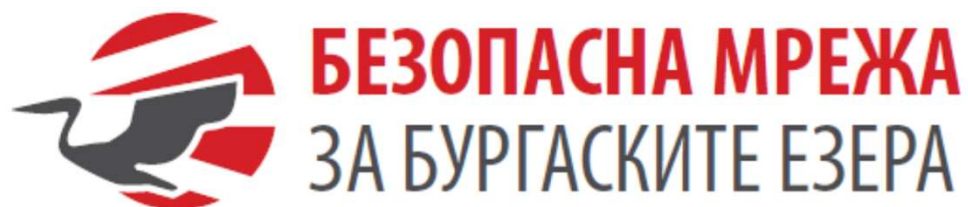
Царски орли, снимка: Светослав Спасов, БДЗП

Царски орли, снимка: Marton Horvath, MME

- През 70-те години на миналият век са били известни само три гнезда на царски орел
- Съвместната работа на БДЗП и ЕР Юг в последните 10-15г. в района на Сакар са основна причина за положителен природозащитен ефект
- През 2021 г. боят на двойките се увеличи с още шест и наброяват рекордните 41 двойки
 - Трикратно увеличение в броя на гнездящите двойки в районите, където има най-много изолирани стълбове

**Проект „Безопасна мрежа за бургаските езера“
(LIFE Safe Grid for Burgas)**

Снимка: Интернет

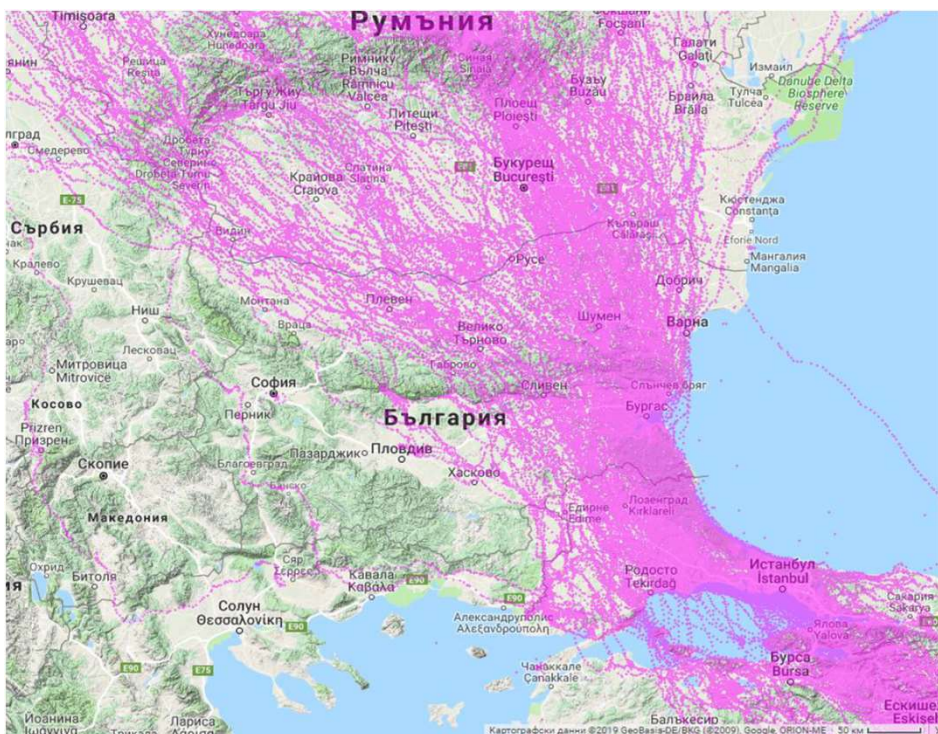
- Бенефициент: Електроразпределение Юг /ЕР Юг/
- Партньор: БДЗП
- Втори голям LIFE проект на ЕР Юг
- НАТУРА 2000 зони /Бургаски езера/
 - Атанасовско езеро, Бургаско езеро, Мандра – Пода, Поморийско езеро
- Период: 2021 – 2026 г.
- Бюджет: 5,5 млн. евро
 - 75% финансиране от ЕК
 - 25% финансиране от ЕР Юг

Цели на проекта :

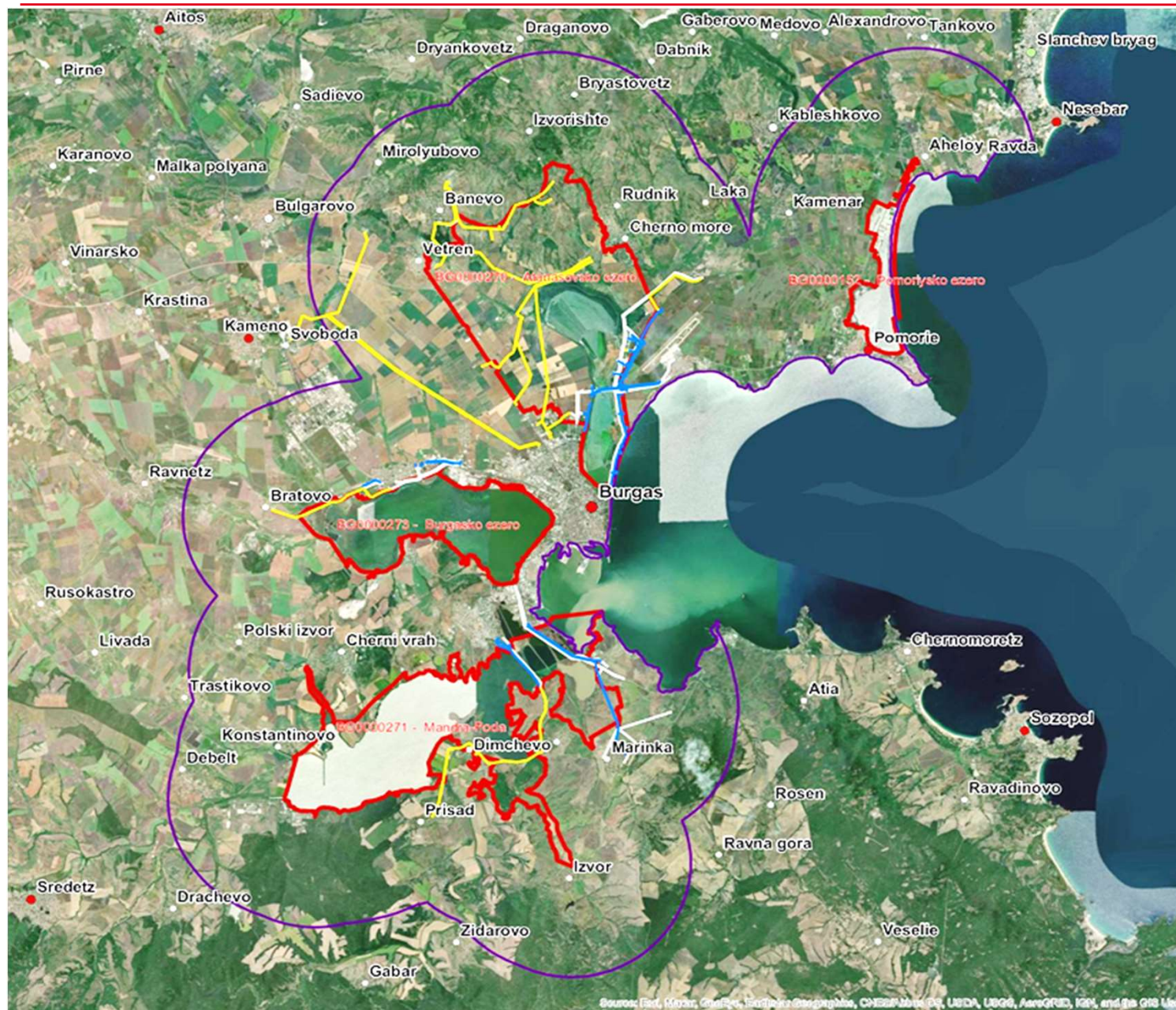
- Опазване на застрашени видове птици чрез намаляване на смъртността от токов удар и сблъсък с въздушни проводници
- Нова и сигурна мрежа
- По-голяма сигурност на електрозахранването за област Бургас

Via Pontica – миграционен път на птиците

- Via Pontica – вторият по значимост миграционен път на дивите птици в Европа
- Пътят свързва Европа и Африка и преминава през над 20 държави (от Финландия до ЮАР)
- През пролетната миграция от Африка към Европа, преминават над 550 000 птици
- През есенната миграция, от Европа към Африка прелитат над 880 000 птици
- По този миграционен път преминава над 78% от цялата световна популация на белия щъркел
- В целия български участък на Via Pontica най-голямо струпване на птици се наблюдава в района на Бургаските езера

НАТУРА 2000 зони

- Атанасовско езеро
- Бургаско езеро
- Мандра – Пода
- Поморийско езеро

- ВЕЛ, за защитни изолации/дивертори
- ВЕЛ, които ще бъдат кабелирани
- ВЕЛ, които ще бъдат премахнати
- 5км. буфер около Защитената зона
- Специално защитена зона НАТУРА 2000

Основни дейности по проект LIFE Safe Grid for Burgas

Технически

52 km въздушни електропроводи ще се положат подземно
200 km въздушни електропроводи ще бъдат обезопасени чрез защитни изолации
18 трафопоста и 1 възлова станция ще бъдат изградени
Над 2 000 бр. светлоотразителя (дивертора) ще бъдат монтирани

Екологични

Проучвания за защитени видове птици
Изготвяне на Географска информационна система (ГИС) с база данни

Комуникационни

Уеб сайт, брошури, семинари, информация до местни организации и медии и др.

Административни

Административно и финансово управление на проекта
Докладване пред ЕК

Защитена местност „Пода“
Снимка: Димитър Градинаров - БДЗП

- 2021 - 2022 г. – изготвяне на технически проекти, съгласувателни процедури с институции
- 2023 - 2026 г. – извършване на строително-монтажни дейности: подземно полагане (кабелиране), монтиране на защитни изолации и дивертори (светлоотразители)
- Екологични, административни и комуникационни дейности – по време на целия проект

- 2015 г. „Награда за добри практики“ на RGI по проект на БДЗП за изолиране на стълбове и за обезопасяване на щъркелови гнезда
- 2016 г.: Награда от Renewables Grid Initiative (RGI) Берлин в област „Опазване на околната среда“ за изградените изолирани проводници (ПАС система)
- 2020г.: Проект Life for Safe Grid е сред 15-те проекта, номинирани от Европейската комисия (ЕК) за годишните награди LIFE 2020

Препоръки от ЕР Юг и БДЗП за разработване на успешен проект

Препоръки за разработване на проект по програма LIFE 1/2

- Добре обмислена проектна идея
- Конкретна целева група
 - Защитен вид/ове, защитена територия
 - Спестяване на ресурси, ЕЕ
- Запознаване в детайли с поканата за набиране на проектни предложения
 - Допустими кандидати
 - Допустими и недопустими разходи
- Проведени предварителни проучвания и събрани данни
- Предпроектни проучвания или разработени идейни проекти със съответните изчисления

Препоръки за разработване на проект по програма LIFE 2/2

- Партньор/и, с опит в разработването и изпълнението на проект
- Спазване на счетоводната политика на бенефициентите при подготовката на бюджета на кандидата
- Проверка на съответната покана по програма Life за финансиране на инфраструктура и оборудване
- Ясна структура на дейностите
- Отговорност на партньорите за изпълнението им и обвързване с бюджета

Благодарим Ви за вниманието!

За повече информация относно проект LIFE Safe Grid for Burgas:

<https://lifesafegridforburgas.bg/bg/>